

Baze de numerație

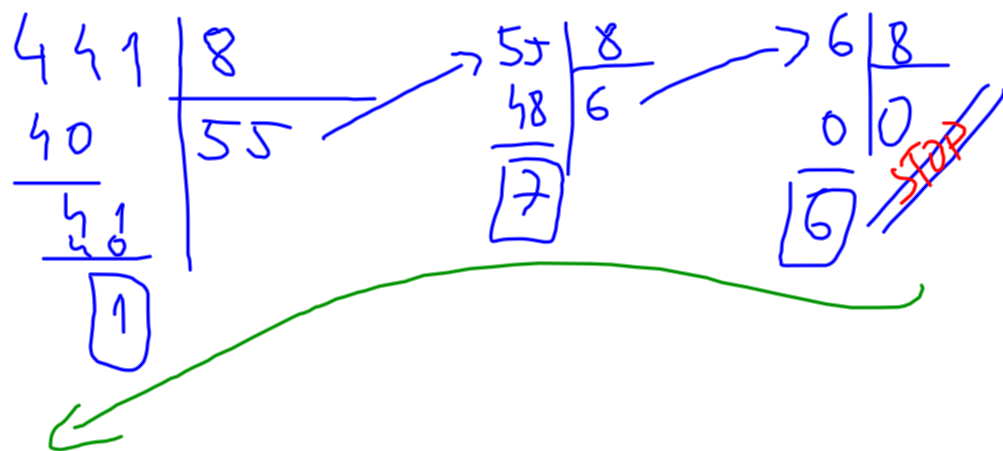
Lista urm. se numără în diverse baze :

Baza 2	Baza 3	Baza 8	Baza 10	Baza 16
0	0	0	0	0
1	1	1	1	1
10	2	2	2	2
11	10	3	3	3
100	11	4	4	4
101	12	5	5	5
110	20	6	6	6
111	21	7	7	7
1000	22	10	8	8
1001	100	11	9	9
1010	101	12	10	A
1011	102	13	11	B
1100	110	14	12	C
1101	111	15	13	D
1110	112	16	14	E
1111	120	17	15	F
10000	121	20	16	10
10001	122	21	17	11
10010	200	22	18	12
10011	201	23	19	13
10100	202	24	20	14

Reguli de transformare

I) Din baza 10 într-o bază x :

Se face ca la separarea cifrelor mici număr în baza 10,
dar că împărțirile se fac la x : Ex: $441_{(10)} = ?_{(8)}$

" 671₍₈₎

$$441_{(10)} = ?_{(2)} = 110111001_{(2)}$$

$$\begin{array}{r}
 441 \overline{) 2} \\
 \underline{440} \\
 1
 \end{array}
 \rightarrow
 \begin{array}{r}
 220 \overline{) 2} \\
 \underline{220} \\
 0
 \end{array}
 \rightarrow
 \begin{array}{r}
 110 \overline{) 2} \\
 \underline{110} \\
 0
 \end{array}
 \rightarrow
 \begin{array}{r}
 55 \overline{) 2} \\
 \underline{54} \\
 1
 \end{array}
 \rightarrow
 \begin{array}{r}
 27 \overline{) 2} \\
 \underline{26} \\
 1
 \end{array}
 \rightarrow
 \begin{array}{r}
 13 \overline{) 2} \\
 \underline{12} \\
 1
 \end{array}
 \rightarrow
 \begin{array}{r}
 6 \overline{) 2} \\
 \underline{6} \\
 0
 \end{array}
 \rightarrow
 \begin{array}{r}
 3 \overline{) 2} \\
 \underline{2} \\
 1
 \end{array}
 \rightarrow
 \begin{array}{r}
 1 \overline{) 2} \\
 \underline{0} \\
 0
 \end{array}
 \quad \text{stop}$$

$$441_{(10)} = ?_{(16)} = 1B9_{(16)}$$

$$\begin{array}{r}
 441 \overline{) 16} \\
 \underline{32} \\
 121 \\
 \underline{112} \\
 9
 \end{array}
 \rightarrow
 \begin{array}{r}
 27 \overline{) 16} \\
 \underline{16} \\
 11
 \end{array}
 \rightarrow
 \begin{array}{r}
 1 \overline{) 16} \\
 \underline{0} \\
 1
 \end{array}$$

B   9

Regule de transf. dintr-o bază x în baza 10:

$$\overline{abc}_{(x)} = a \cdot x^2 + b \cdot x + c$$

$$\overline{abcd}_{(x)} = a \cdot x^3 + b \cdot x^2 + c \cdot x + d$$

$$\overline{abcde}_{(x)} = a \cdot x^4 + b \cdot x^3 + c \cdot x^2 + d \cdot x + e.$$

În particular, dacă nr. este putere a lui 2,

$$\overline{abcd}_{(2)} = a \cdot 2^3 + b \cdot 2^2 + c \cdot 2 + d \quad \Leftrightarrow \text{fiecare putere a lui 2 fie apare
pe m apare}$$

unde $a, b, c, d \in \{0, 1\}$

Astfel putem deduce transf. în baza 2 pur și
 simplu "gând" aceste puteri ale lui 2 în care
 se descompune numărul.

Ex. $n = 441$

puterile lui 2:

	256	128	64	32	16	8	4	2	1
	1	1	0	1	1	1	0	0	1

$$\begin{array}{r} 441 - \\ 256 \\ \hline 185 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 185 - \\ 128 \\ \hline 57 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 - \\ 32 \\ \hline \end{array}$$

$$25 = 16 + 8 + 1$$

12

8	4	2	1
1	1	0	0

$$441_{(10)} = 1B9$$

Transf din baza 16

in baza 2 $\rightarrow$ cifra hexa = 4 cifre binar

0	0	0	1
---	---	---	---

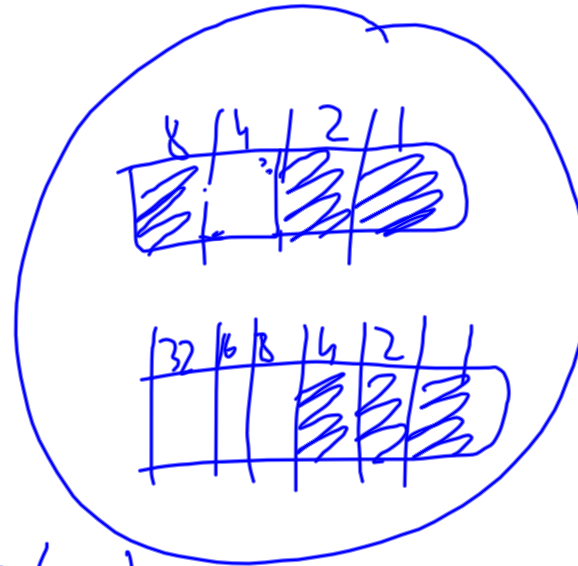
1

1	0	1	1
---	---	---	---

B

1	0	0	1
---	---	---	---

9

Alg. de transf. din baza 10 într-o bază x

Fie $nr = nr$. de transformat

```
do  
{  $c = nr \% x$ ;  
  ...prelucram c ...  
   $nr /= x$ ;  
} while(nr);
```

Obs: C (cifrele
numărului transf.
în baza x) se
obțin în ordine
inversă (de la dreapta
la stânga)

II) Transf. dintr-o bază x în baza 10

a) dacă se dau cifrele (în baza x) de la stânga la dreapta:

- inițializare $nr = 0$;

- pt. fiecare cifră dată

$$nr = nr \times \underline{x} + c_i$$

b) Dacă se dau cifrele de la dreapta la stânga:

- inițializare: $nr = 0$; $p = 1$;

- pt. fiecare cifră:

$$nr = nr + c \times p;$$

$$p \times = \underline{x};$$

Temă: Se dă un număr n în baza x .

Puneți într-un vector doar acele cifre ale lui n care sunt valide în baza x și transformați apoi acel număr (pînă în baza x) în baza 10.

Ex: $n = 4728903$ $x = 4$

vectorul format

3	0	2
---	---	---

$$203_{(4)} \rightarrow 35.$$